

## EURÓPAI SZABVÁNYOSÍTÁSI ÉS TANÚSÍTÁSI HÍREK, INFORMÁCIÓK Az építési termékek harmonizált európai szabványai

Az építőanyagok piacra jutásának megkönnyítésére az Európai Közösségek Tanácsa 1988. december 21-én kiadta a tagállamok építési termékekre vonatkozó törvényeinek, rendeleteinek és államigazgatási határozatainak összehangolását szolgáló tanácsi irányelvet (direktívát) (89/106/EGK). Ez az irányelv már az új megközelítésű irányelvek közé tartozik, azaz, nem tartalmazza a termékek részletes előírásait, hanem csak az alapvető követelményeket rögzíti, amely az építési termékek esetében a mechanikai szilárdság és stabilitás, a tűzbiztonság, a higiénia, az egészség- és környezetvédelem, az üzembiztonság, a zajvédelem és az energiatakarékosság, valamint a hőszigetelés. Ennek értelmében csak olyan termékek vihetők az EU piacára, amelyek az építménybe beépítve képessé teszik azt az alapvető követelményeknek való megfelelésre.

### **Miben különbözik az építési termékekre vonatkozó 89/106/EGK irányelv más irányelvektől?**

Abban, hogy az új megközelítésű irányelvekkel szemben az itt megfogalmazott alapvető követelmények nem közvetlenül az építési termékekre vonatkoznak, hanem csak az építés végső termékére, azaz az épület egészére. Azért, hogy az alapvető követelmények és az építési termékek megfelelése közötti összefüggést megállapítsák, úgynevezett értelmező dokumentumokat készítettek és adtak ki, amelyek megadják az összefüggést az alapvető követelmények és az európai szabványok kidolgozására vonatkozó megbízások (mandátumok) között. Az Európai Bizottság ezek figyelembevételével bízza meg a CEN-t harmonizált európai szabványok kidolgozásával. Így az a termék, amely megfelel egy harmonizált szabványnak, feltételezhetően megfelel a direktíva alapvető követelményeinek is.

Az európai uniós csatlakozás előtt nem hagyhatjuk figyelmen kívül az európai szabványokat. A szabványok alkalmazása, a jogszabályoktól eltérően, önkéntes. Az érintettek szabadon eldönthetik, hogy alávetik-e magukat a szabványokban előírt követelményeknek, vagy nem. Az ésszerűség és a célszerűség azonban nem hagy kétséget: a válasz csak igen lehet, mivel az Európai Unió belső piacára csak a harmonizált európai szabványok követelményeit kielégítő terméket engedik be. Ha egy terméket nem a harmonizált szabvány szerinti követelmények betartásával gyártottak, akkor a gyártónak/forgalmazónak külön eljárással kell igazolnia a termék megfelelőségét. Az igazolási eljárás meghosszabbítja a termék belső piacra jutásának időtartamát és maga az igazolási eljárás is pluszköltség.

Az eddig kidolgozott és közzétett, több mint 14 ezer európai szabványból közel másfélezer az építési termékek szabványainak a száma.

Az építési termékek irányelvéhez kapcsolódó fontosabb európai bizottságokban (28) a harmonizált szabványok kidolgozásának adatait tartalmazza a következő táblázat:

|  |     |
|--|-----|
| A CEN Igazgatási Központja által nyilvántartásba vett szabványdokumentumok száma | 181 |
| Az összes jóváhagyott harmonizált szabvány, ebből:                               | 129 |
| • az Európai Bizottság hivatalos lapjában közzétett                              | 79  |
| • még nem közzétett  | 31  |
| • hivatalos szavazáson/egyesített elfogadási eljáráson jóváhagyott               | 19  |

(2003. áprilisi adatok)

### **Miben különböznek az építési termékek harmonizált szabványai más területek harmonizált szabványaitól?**

A szabványosítási folyamatok végterméke a nemzeti szinten bevezetett európai szabvány. A bevezetésre a nemzeti szabványügyi testületeknek az európai szabvány (harmonizált vagy nem harmonizált) közzétételét követően 6 hónap áll rendelkezésre. A bevezetéssel egyidejűleg a bevezetett európai szabvány előírásaival ellentétes nemzeti szabvány(oka)t vissza kell vonni. Ez az előírás az európai szabványok többségére vonatkozik.

Az építési termékek harmonizált szabványai ez alól kivételek, ugyanis az ellentétes előírás(oka)t tartalmazó nemzeti szabvány(ok) visszavonásának határideje 6 hónap helyett 21 hónap. A nemzeti tagtestületek, az építési termékeket gyártók és a szakértők révén, többnyire már a munkaprogramba vételtől részt vesznek a szabványok műszaki tartalmának kialakításában. Ezért folyamatosan követni tudják a szabványok műszaki tartalmának alakulását és az ún. átmeneti 21 hónapos időszakban elegendő idejük marad a szükséges technológiai változtatásokra, a forgalmazók és fogyasztók kellő tájékoztatására, a termék piaci bevezetéséhez szükséges marketingtevékenységre.

Ennek az átmeneti időszaknak a főbb jellemzőit mutatja a következő oldalon lévő ábra.

A nemzeti szabványosítással kapcsolatos feladatokat kizárólagos joggal a Magyar Szabványügyi Testület látja el. A mostanáig bevezetett európai szabványok bevezetettségi szintje megközelíti a 100%-ot, az európai szabványügyi szervezetek nemzeti tagjai kötelezettségének megfelelően.

Az MSZT 2002. júniusától az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság (CENELEC), és ez év január elsejétől az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) teljes jogú tagjává vált.

## ÁTMENETI IDŐSZAK

### Európai szabványok (hEN)

A kihirdetés dátuma (DAV)

A hEN nemzeti változtát kihirdetik a tagállamokban

A hEN nemzeti változtát közzéteszik a tagállamokban

A hEN-re való hivatkozást közzéteszik az OJEC-ben

A hEN nemzeti változtára való hivatkozást közzéteszik a tagállamokban

Az ellentmondó nemzeti műszaki előírások visszavonásának dátuma

A CEN hivatalosan bejelenti a hEN-t az EK-nak  
Az EK értesíti a tagállamokat

### Nemzeti rendszerek

A nemzeti műszaki előírások alkalmazása

A CE-jelölés nem alkalmazható ebben az időszakban

Az összes ellentmondó műszaki előírás érvényességének megszüntetése

3 hónap

6 hónap

9 hónap

KEZDETE

EGYIDEJŰ LÉTEZÉSI IDŐSZAK  
(1 éves időtartam)

Ebben az időszakban a rendszerek párhuzamosan működnek

VÉGE

A hEN és a CE-jelölés alkalmazása

21 hónap

hEN harmonizált európai szabvány  
OJEC az Európai Bizottság Hivatalos Lapja

(Ábra: CEN Építési Szektor honlapja)